

Melitaea aurinia Rott.

In het Wageningsche Binnenveld, waar *Melitaea aurinia* nimmer zeldzaam is, vloog ze dit jaar in zeer groot aantal. Het zou niet moeilijk zijn geweest, er in de eerste helft van Juni in kort tijdsbestek honderden te vangen. De Heer A. J. L a n z was zoo vriendelijk, mij een deel van zijn vangst af te staan; bovendien was ik in de gelegenheid nog vele andere exx. nauwkeurig te bezien. Palaeartisch is deze soort zeer variabel, doch ook de exx. van het Binnenveld zijn het in hooge mate. Onze Catalogus geeft slechts een drietal afwijkingen, die ik nog niet hier aantrof.

De exx. van hier zijn niet bijzonder groot. Hun vlucht wisselt van 31—43 m.m. 't Zijn echter in 't algemeen prachtig bonte dieren, vooral bij de ♀♀ komen schitterende dieren voor. Van de exx. van Eelderwolde in de coll. van de Landbouwhoogeschool zijn het vooral de verdonkerde vormen, die de aandacht trekken. In het Binnenveld werd van de ab. *obscurata* Krul tot nu slechts één ex. gevangen. Van de voor ons land nog niet vermelde ab. *sesostris* Schultz werden echter 3 exx. gevangen. Deze ab. mist in het wortelveld van de onderzijde der achtervleugels de gele vlekken, waardoor het eenkleurig bruin is.

Van de eveneens voor ons land nieuwe ab. *virgata* Tutt werden 2 exx. gevangen. Bij deze ab. is de lichtere middenband van de voorvl. niet gedeeld, zoodat een breedere band op het midden daarvan ontstaat.

Een laatste afwijking is moeilijk onder één bepaalde vorm onder te brengen. De bovenkant is een *obscurata*-vorm, de onderzijde, wat de achtervl. betreft een *sesostris*-vorm. Terwijl het wortelveld, zooals *sesostris* betaamt, eenkleurig bruin is, steekt de rest echter prachtig lichtgeel daarbij af. 't Is bijna een ab. *sebalus* Schultz, wijl er slechts enkele van de zwarte punten in aanwezig zijn. De onderkant van den bovenvleugel is, behalve een paar zwarte vegen, vrijwel zonder teekening. Vermoedelijk hebben we met een temperatuurvorm te doen.

Dit alles zijn echter slechts, wat men zou kunnen noemen de buitengewone afwijkingen, alle behoorlijk van een naam voorzien. Er zijn echter nog naamloozen, die nog nimmer om een naam vroegen en er ook geen van noode hebben. Een ervan, die niet al te zeldzaam is en geen *obscurata*-vorm, heeft op den voorvleugel aan het midden van den binnenrand steeds een groote zwarte vlek. Een van de bontste vormen heeft niet slechts aan den achtervleugelrand prachtige lichte halve maantjes, die trouwens zelden ontbreken, maar ook aan den bovenvleugelrand, waar slechts de bontste ex. ze bezitten. Van andere kleinere afwijkingen zwijgen we, omdat ze legio zijn bij dit variabele dier.

Bennekom.

J. C. CETON.

Waarnemingen aan een nestje van *Forficula auricularia* L.

Onder 's Gravenpolder (prov. Zeeland) was ik bezig met de beschouwing van een paar mieren, welke zich met elkaar onderhielden.

Een gaatje in de bodem scheen mij toe de nestingang van deze diertjes te zijn. Toen ik er even inkeek, om me daarvan te vergewissen, zag ik een wit keverachtig diertje zich van de opening benedenwaarts begeven. Mijn aandacht was gewekt; ik vermoedde de een of andere „mierengast” voor me te hebben, zoodat ik met het doel dit diertje te verschalken, begon met het „mierennest” voorzichtig te ontgraven. Het witte diertje kwam intusschen weer naar boven, draaide zich om en begaf zich opnieuw naar beneden, maar de korte tijd van verschijnen was nu voldoende geweest om de vorm van het diertje als „oorwormachtig” te bepalen.

Er bleken meerdere van deze diertjes aanwezig, welke bij nadere beschouwing oorwormenlarven bleken te zijn, terwijl bovendien bleek, dat er geen enkele mier te bespeuren viel.

Ik had een oorwormennestje gevonden.

De jonge diertjes, de meeste nog geheel wit, terwijl sommige een grauwwachtig uiterlijk vertoonden, alsof ze bezig waren uit te kleuren, bevonden zich alle in beweging. Ze waren druk doende in carousselgang van beneden naar boven en weer terug te loopen, maar geen der kleintjes kwam buiten de opening van het holletje, ook niet, toen ik de gang merkbaar had verbreed.

Op de bodem van het fleschvormige holletje, dat ongeveer 2½ cm diep bleek te zijn, vond ik drie volwassen vrouwelijke oorwormen, die ik thuis via Brohmer als de gewone soort kon determineeren. Er waren ongeveer twintig à vijf en twintig larven aanwezig, die, zooals ik reeds mededeelde, zich bij de volwassen dieren bleven ophouden.

Toen ik de grootere dieren verontrustte, kropen deze vrij snel uit het nest en verspreiden zich in de omgeving, zonder zich om de achtergelaten larven te bekommeren. Deze bleven, zoodra de ouden zich hadden verwijderd, niet meer in het nest, maar verspreiden zich eveneens. Ik kon niets van een hereeniging of pogingen daartoe constateeren.

Van een zekere zorg voor de diertjes was nu niets meer te bemerken. Toen de ingang van het nestje werd verwijld, lagen de ouden zeer stil, ze verdedigden zich zelf nauwelijks, evenmin als ze dat de jongen deden.

Waren de jongen daarvoor misschien al wat te groot?

Ik geef deze waarneming van 10 Mei 1941 door:

a. omdat het nestje in open terrein werd gevonden, nl. aan den voet van een vrije kale en steile dijkelling (oprit voor landbouwers). Niet onder een steen of iets dergelijks;